

TDT. K.096.5.2023.K

Warszawa, dnia 31 stycznia 2024 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

dotyczące wyników kontroli przeprowadzonej u **Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach**.

Na podstawie „Instrukcji służbowej w sprawie prowadzenia kontroli przez Transportowy Dozór Techniczny” oraz „Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr TDT-K-4/UM/2023” z dnia 13 października 2023 r., zespół kontrolny w składzie:

- pan Robert Mirko – koordynator – Kierownik Wydziału Kontroli;
- pan Marcin Kaczmarek – członek – Główny Specjalista w Wydziale Kontroli

przeprowadził kontrolę **Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach** zgodnie z „Planem kontroli na rok 2023” zatwierdzonym przez Ministra Infrastruktury w dniu 5 grudnia 2022 r. pismem nr DTD.4.4311.116.2022

Jednostka kontrolowana: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Juliusza Ligonia 46, 40-037 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej: Pan Jakub Chełstowski, Marszałek Województwa Śląskiego

Organizacja pracy w **Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego** w związku z procedowaniem szkolenia, egzaminowania i wydawania zaświadczeń dla kierowców ADR: 2 osoby – starszy specjalista w referacie nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami ruchu drogowego oraz przewozem towarów niebezpiecznych.

Osoby te nie uczestniczą w egzaminowaniu kierowców jako przewodniczący komisji egzaminacyjnej powoływanej przez Marszałka Województwa Śląskiego do przeprowadzenia egzaminów dla kierowców ADR.

Kontrola przeprowadzona w siedzibie kontrolowanego w Katowicach w dniach 06 - 09 listopada 2023 r. oraz analiza zgromadzonej dokumentacji w siedzibie TDT od dnia 20 listopada 2023 r. do 08 grudnia 2023 r.

Protokół kontroli nr TDT-K-4/UM/2023 z dnia 12 grudnia 2023 r. został przekazany do Marszałka Województwa Śląskiego pismem nr TDT.K.096.5.2023.K z dnia 14 grudnia 2023 r.

Marszałek Województwa Śląskiego podpisał Protokół kontroli nr TDT-K-4/UM/2023 z dnia 12 grudnia 2023 r. bez zastrzeżeń.

Zastosowane do oceny legalności i rzetelności działań marszałka przepisy prawa:

- ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2021 poz. 756 z późn zm.);
- rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 683 z późn zm.);

- rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie prowadzenia kursów z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych (tekst jednolity Dz. U. 2021 poz. 2150);
- Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. 1975 nr 35 poz. 189 z późn. zm.).

Użyte skróty oznaczają przepisy wynikające z:

- upton – ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych;
- rozp. egzaminy – rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne;
- rozp. kursy – rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie prowadzenia kursów z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych;
- Umowa ADR – Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.

Ocena wdrożenia wytycznych Ministra Infrastruktury wydanych na podstawie art. 97 ust. 4 w związku z art. 97 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych - wytyczne Ministra Infrastruktury z pisma nr DTD-7.4311.1.2020 z dnia 10 lutego 2020 r.:

1) **Zrealizowano w części** wprowadzenie procedur zawierających szczegółowe regulacje w zakresie:

a) weryfikacji warunków przeprowadzania egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne w szczególności w zakresie:

- zasad weryfikacji spełniania wymogów przekazywania przez podmiot prowadzący kursy ADR informacji o terminie przeprowadzenia egzaminu kończącego kurs ADR,
- zasad weryfikacji spełniania wymogów przekazywania przez podmiot prowadzący kursy ADR listy osób uczestniczących w kursie i osób nieuczestniczących w danym kursie, które przystąpią do egzaminu,
- zasad weryfikacji dokumentów, które uprawniają kierowcę do przystąpienia do egzaminu kończącego kurs ADR, w szczególności dookreślenia, kto dokonuje tej weryfikacji oraz określenia sposobu dokumentowania powyższej czynności,
- zasad weryfikowania spełniania przez salę egzaminacyjną wymagań określonych stosownymi przepisami, a w szczególności dookreślenia sposobu dokumentowania powyższej czynności,
- warunków generowania pytań oraz zasad doboru osób upoważnionych przez Marszałka Województwa Śląskiego do generowania pytań egzaminacyjnych z katalogu udostępnionego przez TDT,
- warunków przechowywania dokumentacji dotyczącej przebiegu egzaminu,

b) wydania procedur przez Marszałka Województwa Śląskiego dotyczących wydawania zaświadczeń ADR, w szczególności:

- zasad weryfikowania spełniania przez kierowcę wymogów warunkujących otrzymanie zaświadczenia ADR,
- warunków przesyłania/wydawania wystawionego zaświadczenia ADR i warunków potwierdzenia odbioru wysłanego/wydanego zaświadczenia ADR,

- warunków przekazywania do centralnej ewidencji kierowców danych osób, którym wydano zaświadczenia ADR,
  - warunków przekazania opłaty ewidencyjnej do Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.
- 2) każdorazowe generowanie nowego zestawu pytań przed egzaminem dla osób przystępujących do egzaminu kończącego kurs ADR - **zrealizowano**;
  - 3) wnikliwszej, formalno – merytorycznej analizy zaświadczeń o ukończeniu danego kursu przez kandydata na kierowcę ADR - **zrealizowano**;
  - 4) egzekwowanie obowiązku przekazywania przez podmioty prowadzące kursy ADR informacji, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1 – 2, 4 - 5 oraz ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych - **zrealizowano**;
  - 5) terminowego przekazywania do Marszałka Województwa Śląskiego protokołów z egzaminów dla kierowców ADR sporządzanych na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych - **zrealizowano**;
  - 6) zwiększenia ilości rzetelnie przeprowadzanych kontroli u podmiotów prowadzących kursy ADR - **zrealizowano**;
  - 7) przesyłania w terminie poprawnych sprawozdań wynikających z art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych - **nie zrealizowano, sprawozdanie za rok 2022 było poprawiane na wniosek Ministra Infrastruktury**;
  - 8) terminowego wydawania kierowcom zaświadczeń ADR, zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych - **zrealizowano**;
  - 9) zaprzestania praktyki naruszającej art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych poprzez wstrzymywanie wydawania zaświadczeń ADR, po zdanym egzaminie przez kierowcę, na podstawie złożonego przez kierowcę „Oświadczenia” - **zrealizowano**.

Ustalenie kontrolujących 1:

Kontrolujący z TDT stwierdzili, że nie zrealizowano wytycznej Ministra Infrastruktury wydanej Marszałkowi po kontroli przeprowadzonej w roku 2019 w zakresie konieczności wprowadzenia w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach odpowiednich, szczegółowych procedur postępowania w zakresie nadzoru nad podmiotami prowadzącymi kursy dla kierowców ADR, szkoleniem, egzaminowaniem i wydawaniem zaświadczeń kierowców ADR.

Powyższe stwierdzono, ponieważ w roku 2022 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach obowiązywały tylko zasady kontroli i nadzoru Marszałka nad podmiotami prowadzącymi kursy dla kierowców ADR wprowadzone przez poniższe zarządzenia i ustalenia wewnętrzne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego:

- *Zarządzenie nr 20/22 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie „przyjęcia regulaminu kontroli przedsiębiorców produkujących tablice oraz podmiotów prowadzących kursy z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych wpisanych do rejestrów działalności regulowanej”;*
- *Zarządzenie nr 142/20 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 04 listopada 2020 r. w sprawie „wprowadzenia procedury przeprowadzania egzaminu kończącego kurs dla kierowców przewoźnych*

towary niebezpieczne” z aktualizacjami – Zarządzenie nr 19/22 z dnia 24 lutego 2022 r. i Zarządzenie nr 62/22 z dnia 13 czerwca 2022 r. ;

- Zarządzenie wewnętrzne Dyrektora Departamentu Transportu i Drogownictwa 5/KT/2022 z dnia 06 listopada 2022 r. zmienione aktualizacją nr 1/2022 z dnia 02 marca 2022 r. w sprawie „zasad postępowania przy realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego kursów ADR na przewóz towarów niebezpiecznych oraz egzaminów kończących kursy ADR na przewóz towarów niebezpiecznych”.
- „Procedura” – Wydanie wtórnika zaświadczenia ADR opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Marszałka pod adresem: <https://bip.slaskie.pl/katalog-uslug/wydanie-wtornika-zaswiadczenia-adr.html>

Tylko niektóre z wprowadzonych przez ww. zarządzenia Marszałka zasad postępowania można określić jako szczegółowe, w prawidłowy sposób opisujące tryb poprawnego postępowania pracowników Marszałka dla realizacji niektórych zadań z zakresu nadzoru nad podmiotami prowadzącymi kursy dla kierowców ADR, szkoleniem, egzaminowaniem i wydawaniem zaświadczeń dla kierowców ADR, zgodnie z przepisami umowy ADR, ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych i rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.

Należy podkreślić, że pracownicy Marszałka Województwa Śląskiego opracowali i stosują do oceny dokumentacji (wpływającej do Marszałka od podmiotów prowadzących kursy dla kierowców ADR) „autorskie”, zatwierdzone wewnętrznie przez Dyrektora Departamentu dokumenty przeprowadzenia weryfikacji. Prowadzony plik elektroniczny „Zestawienie kursów 2022” odnosi się do oceny prawidłowości zgłoszeń kursów, oceny harmonogramów zajęć i daje wiedzę o innych parametrach kursu, jednocześnie można go uznać za potwierdzenie przeprowadzenia weryfikacji czy złożone przez podmioty dokumenty odpowiadają wymaganiom ustawy uptn (art. 53) oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy. Plik według kontrolujących bardzo dobrze odpowiada sposobowi działania według procedury, ale nie są to opracowania zatwierdzone do stosowania przez Marszałka Województwa.

Jednocześnie należy stwierdzić, że postępowanie pracowników Marszałka zajmujących się nadzorem nad podmiotami prowadzącymi szkolenie kierowców ADR, organizowaniem egzaminowania tych kierowców i wydawaniem zaświadczeń (uprawnień) kierowcy ADR, jest zgodne z przepisami prawa, w pełni profesjonalne i przemyślane, pomimo braku wprowadzenia zatwierdzonych do stosowania w urzędzie spisanych w formie procedur wszystkich zasad postępowania w związku z wymaganiami umowy ADR, ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy. Pracownicy Marszałka byli w stanie szybko odpowiedzieć na pytania kontrolujących i przedstawić stosowne dokumenty lub potwierdzenia dokonania własnej analizy.

Zalecenie nr 1:

w związku z ustaleniami kontroli proponuje się zobowiązać Marszałka do jak najszybszego uzupełnienia procedur postępowania w zakresie nadzoru nad podmiotami i kursami dla kierowców ADR, weryfikowaniem informacji o zamiarze przeprowadzenia kursu dla kierowców ADR, egzaminowaniem i wydawaniem zaświadczeń kierowców ADR.

Minister Infrastruktury w roku 2019 wskazał w „Wiążących wytycznych” wydanych Marszałkowi Województwa Śląskiego (na podstawie art. 97 ust. 4 w związku z art. 97 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 4 uptn), że należy wprowadzić szczególne procedury postępowania w zakresie nadzoru nad

szkoleniem, egzaminowaniem i wydawaniem zaświadczeń dla kierowców ADR, procedury określające np. co pracownik Marszałka lub komisja egzaminacyjna ma sprawdzić/zweryfikować, na podstawie jakiego przepisu, w jaki sposób potwierdzić przeprowadzenie weryfikacji i w przypadku stwierdzenia prawidłowych formalnie i merytorycznie dokumentów w jaki sposób zakomunikować o tym Marszałkowi, a w przypadku stwierdzenia niezgodności w jaki sposób procedować uzgodnienie zmian formalnych/merytorycznych lub informować Marszałka o konieczności podjęcia działań administracyjnych (np. nałożenia kary w trybie art. 108 uptn).

Ustalenie kontrolujących 2:

Kontrolujący stwierdzili, że druk protokołu z egzaminu jaki przedstawiono kontrolującym w UM w Katowicach nie był tytułowany jak ustalono w § 5 i 6 rozporządzenia egzaminy, czy w sposób jaki egzamin jest tytułowany w nagłówku arkusza generowanego z bazy pytań na egzamin - zestawu pytań egzaminacyjnych z bazy pytań prowadzonej przez TDT. Stwierdzono, że opis/nazwa egzaminu na druku wskazywał tylko na kurs po jakim egzamin się odbywał (rodzaj kursu podstawowy lub doskonalący, a zakres szkolenia w protokole był kodowany literą). Ponadto protokoły z egzaminów przeprowadzonych przez Marszałka wskazują o której godzinie egzamin się rozpoczął („Godzina rozpoczęcia”), natomiast nie ma informacji o czasie trwania egzaminu - § 6 rozp. egzaminy.

Należy zauważyć, że Marszałek Województwa w przypadku protokołu z egzaminu jest związany art. 23 uptn. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej musi niezwłocznie po egzaminie sporządzić protokół (jakiś protokół w dowolnej formie i szacie graficznej), zawierający wykaz kierowców którzy uzyskali pozytywny wynik z egzaminu i w ciągu 3 dni po egzaminie przekazać protokół Marszałkowi – art. 23.

Art. 28 uptn wymaga aby dokumentacja dotycząca przebiegu egzaminu była przechowywana przez Marszałka. Marszałek nie ma obowiązku narzucać komisji egzaminacyjnej wzoru protokołu z egzaminu, ale skoro egzamin jest po jakimś kursie, na którym szkolono kierowców w różnym zakresie, to nazwa egzaminu powinna być adekwatna do zakresu szkolenia z jakiego będą pytania kontrolne i to jest wskazane w § 5 i 6 rozporządzenia egzaminy. Nie jest tu istotna nazwa kursu a tym bardziej rodzaj kursu (początkowy czy doskonalący). Egzamin ma swój przebieg, przygotowanie komisji, czas rozpoczęcia i czas trwania i wydarzenia podczas trwania tego egzaminu. Jednym z elementów dotyczących informacji o przebiegu egzaminu jest wskazanie o której godzinie egzamin się rozpoczął i o której zakończył (ile czasu może trwać egzamin wskazuje § 6 rozporządzenia egzaminy).

Zalecenie nr 2:

Marszałek powinien wymagać od komisji egzaminacyjnej protokołu z egzaminu, który jednoznacznie wskaże zakres egzaminu z którego kierowcy uzyskali wynik pozytywny (zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 oraz § 5 i 6 rozporządzenia egzaminy), a także wskazania w jakim czasie egzamin się odbywał (godzina rozpoczęcia i zakończenia egzaminu).

Ustalenie kontrolujących 3:

- nie wszystkie informacje wymagane przez art. 53 ust. 1 uptn przekazane przez podmioty prowadzące kursy były podpisane przez osoby które można jednoznacznie zidentyfikować, że są osobami upoważnionymi do reprezentowania podmiotu prowadzącego kursy wpisanego do rejestru Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach. W niektórych przypadkach informacje

wpływały z adresów e-mail nie wskazujących na dane podmiotu prowadzącego kursy lub umieszczone były dane osób prywatnych których kontrolujący nie byli w stanie zidentyfikować, że są to osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu prowadzącego kursy dla kierowców ADR. Jednocześnie stwierdzono, że informacje wpływały do Marszałka terminowo (na ponad 10 dni przed rozpoczęciem kursu).

Jednocześnie należy zauważyć, że wpływ wszystkich informacji wymaganych przez ustawę jest potwierdzany przez Referat RT w systemie elektronicznym urzędu i jest możliwy wydruk potwierdzenia wpływu informacji o zamiarze przeprowadzenia kursu czy liście uczestników kursu.

Uwaga kontrolujących dotyczy tylko pewności Marszałka Województwa Śląskiego, że wszelkie informacje jakich wymaga ustawa wpływają w korespondencji od osób rzeczywiście upoważnionych do reprezentowania podmiotu i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w informacjach wymaganych ustawą Marszałek podejmując czynności wyjaśniające i zmierzające do nałożenia kary nie narazi się na zarzut, że takich informacji osoba rzeczywiście reprezentująca podmiot nie wysyłała do Marszałka.

Zalecenie nr 3:

Marszałek Województwa powinien w szczegółowy sposób określić kanały/metody przesyłania przez podmioty prowadzące kursy dla kierowców ADR informacji wymaganych przez art. 53 ust. 1 uptn tak aby mieć pewność, że dokumenty wymagane przez przepisy ustawy są podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu. Przykładowo można określić adresy do doręczeń: najlepiej ePUAP lub nazwane (uzgodnione) adresy e-mail. Marszałek powinien poinformować podmioty wpisane do rejestru o tych kanałach/metodach przekazywania dokumentów wymaganych przez art. 53 ust. 1 uptn i wymogach weryfikacji formalnej wpływających dokumentów, a także traktowania dokumentów bez podpisu osób uprawnionych, które wpłynęły do Marszałka jako dokumentów nie spełniających wymagań formalnych z uwagi na brak właściwej reprezentacji podmiotu.

Ustalenie kontrolujących 4:

– w sprawdzonej podczas kontroli dokumentacji z kursów i egzaminów dla kierowców ADR przeprowadzonych przez Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach stwierdzono informowanie Marszałka przez podmiot prowadzący kursy wpisany do rejestru Marszałka - Jan Borkowski Firma Usługowo-Oświatowa MAR-JAN Katowice, że będzie prowadził kursy zintegrowane. Informacja wymagana na co najmniej 10 dni przed rozpoczęciem kursu - art. 53 ust. 1 pkt 1 uptn.

Zgłaszany był kurs zintegrowany - jeden kurs, o czym świadczy informacja podana przez podmiot, że kurs organizowany w dniach (zakres dat wskazywał na np. 9 dni kursów) a do informacji był dołączony „*Harmonogram zajęć kursów ADR zintegrowanych*” obejmujący następujące kursy (początkowe): kurs podstawowy, kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach, kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1, kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7. Taka informacją podmiot spełniał wymagania art. 53 ust 1 pkt 1 uptn.

W dniu rozpoczęcia kursu podmiot przysyłał do Marszałka informację wymaganą przez art. 53 ust. 1 pkt 2 uptn zawierającą imiona i nazwiska kierowców uczestniczących w kursie, przy czym podmiot pisał do Marszałka „*Przesyłam imiona i nazwiska- lista uczestników kursu zintegrowanego rozpoczynającego się w dniu ...*”, zatem to wymaganie ustawy było także spełnione.

Podmiot spełniał także wymagania przepisu art. 53 ust. 1 pkt 4 upn. i przysyłał do Marszałka listę osób które ukończyły dany kurs ale kontrolujący analizując listy osób które dany kurs ukończyły stwierdzili, że osoby zgłoszone na kurs zintegrowany nie ukończyły takiego kursu ponieważ nie uczestniczyły we wszystkich jego częściach, a podmiot już po przekazaniu Marszałkowi informacji o liście osób na kurs zintegrowany dodatkowo odwoływał wcześniej zgłoszone „części” kursu zintegrowanego, na który to kurs zgłosił kierowców.

Podmiot prowadzący kurs wydawał osobom które były zgłoszone na kurs zintegrowany obejmujący kurs podstawowy, kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach, kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1, kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7 zaświadczenia o ukończeniu kursu w zakresie np. kurs podstawowy i kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1, chociaż przepis rozporządzenia kursy wskazuje - § 10.1. *Warunkiem wydania zaświadczenia potwierdzającego ukończenie odpowiedniego rodzaju kursu jest uczestnictwo w zajęciach zgodnie z programem kursu*, a w tym przypadku kierowca nie uczestniczył w całym zgłoszonym programie kursu, gdzie był zgłoszony na liście uczestników (art. 53 ust. 1 pkt 1 i 2 upn).

Należy mieć zatem na względzie, że w związku ze zgłoszeniem przez podmiot prowadzący kursy kursu zintegrowanego w określonych datach prowadzenia kursu, z przekazaniem Marszałkowi harmonogramem zajęć na kursie obejmującym jeden kurs w zakresie podstawowym i trzy kursy w zakresie specjalistycznym (rozporządzenie kursy - § 9. 1. *Kurs podstawowy w ramach kursu ADR początkowego lub doskonalącego prowadzony łącznie z jednym lub więcej niż jednym kursem specjalistycznym, o którym mowa w § 8, może odbywać się w formie kursu zintegrowanego*) oraz przesłaniem w dniu rozpoczęcia kursu listy osób rozpoczynających kurs zintegrowany podmiot prowadzący kurs (jeden kurs zintegrowany) musi przeprowadzić cały zgłoszony kurs zintegrowany. Podmiot nie może odwoływać poszczególnych kursów, bo zgłosił nie pojedyncze kursy, a kurs zintegrowany. Jeżeli podmiot zgłosił kurs zintegrowany, niedopuszczalną jest sytuacja, gdy podmiot wydaje zaświadczenie o ukończeniu kursu w innym zakresie niż zgłoszony wcześniej kurs zintegrowany.

Ponadto należy mieć na względzie, że Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 17 maja 2017 sygn. akt II GSK 2351/15 ugruntował wcześniej przedstawiane stanowisko sądów niższej instancji w zakresie tego, że jeżeli był zgłoszony kurs zintegrowany, to uczestnik kursu zintegrowanego musi uczestniczyć we wszystkich częściach zgłoszonego kursu zintegrowanego na zasadach frekwencji na zajęciach kursu wskazanych w § 10 rozporządzenia kursy, bo w przeciwnym razie (gdy osoba nie będzie uczestniczyła we wszystkich częściach zgłoszonego kursu) podmiot prowadzący kurs nie może wydać zaświadczenia o ukończeniu kursu tylko w takim zakresie w jakim uznaje, że dana osoba uczestniczyła w kursie.

Kontrolujący stwierdzili także na podstawie harmonogramów zajęć na kursie i wskazanego miejsca prowadzenia kursu, że podmiot prowadzący kursy Jan Borkowski Firma Usługowo-Oświatowa MAR-JAN Katowice prowadzi zajęcia na kursie w dwóch lokalizacjach na terenie Katowic i okolic, gdzie czas przejazdu z jednej lokalizacji prowadzenia zajęć do drugiej lokalizacji wynosi około pół godziny i ten czas przejazdu nie jest uwzględniany tj. odejmowany od ogólnej liczby godzin zajęć na kursie w przedstawianym harmonogramie, zatem podmiot nie realizuje wymaganego minimalnego czasu trwania kursu wskazanego w rozporządzeniu kursy i załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Zalecenie nr 4:

Marszałek Województwa Śląskiego powinien w przypadku zgłoszenia przez podmiot kursu zintegrowanego weryfikować, czy kurs jest prowadzony zgodnie z przepisami przede wszystkim:

Umową ADR – „8.2.2.3.1 Szkolenie powinno być organizowane w formie kursu podstawowego oraz w przypadkach, gdy jest to wymagane, w formie kursów specjalistycznych. Kursy podstawowe oraz specjalistyczne mogą być organizowane w formie kursów zintegrowanych, prowadzonych łącznie przez tego samego organizatora szkolenia” oraz rozporządzeniem kursy § 9. 1. Kurs podstawowy w ramach kursu ADR początkowego lub doskonalącego prowadzony łącznie z jednym lub więcej niż jednym kursem specjalistycznym, o którym mowa w § 8, może odbywać się w formie kursu zintegrowanego, oraz dalej weryfikować, czy wszystkie osoby zgłoszone na taki kurs zintegrowany będą uczestniczyć we wszystkich częściach zgłoszonego kursu zintegrowanego i nie dopuszczać do egzaminu osób, które tak zgłoszonego kursu zintegrowanego nie ukończyły, jednocześnie uznając za rażące naruszenie warunków prowadzonej działalności regulowanej, jeśli podmiot prowadzący kurs wyda kierowcy zaświadczenie o ukończeniu kursu niezgodne z informacją o kursie i liście uczestników danego kursu oraz wskazanym harmonogramem zajęć na kursie. Warunkiem wydania zaświadczenia o ukończeniu kursu jest ukończenie kursu zgodnie z informacją przekazaną do Marszałka w trybie art. 52 ust. 1 pkt 1 i 2 uptn oraz § 10 rozporządzenia kursy.

Ponadto Marszałek jest zobowiązany do merytorycznego analizowania harmonogramu zajęć przekazywanego razem z informacją o kursie (art. 53 ust. 1 pkt 1 uptn) oraz kwestionowania harmonogramu zajęć na kursie jeśli nie ma wskazanej odpowiedniej ilości godzin zajęć na kursie lub nie ma możliwości realizacji harmonogramu zajęć (wymaganej rozporządzeniem kursy ilości godzin zajęć) ponieważ podmiot przewiduje zmianę miejsca prowadzenia zajęć na kursie.

Powyższe zostało także przedstawione w stanowisku Ministra Infrastruktury z dnia 8 września 2022 r. (pismo DTD-7.4311.37.2022).

Czynności wykonywane przez pracowników Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach do których kontrolujący z TDT nie mieli uwag:

- prawidłowo generowane są zestawy pytań egzaminacyjnych (na każdy egzamin osobno), dostarczanie tych zestawów pytań i ich zabezpieczenie nie budzi zastrzeżeń, wygenerowane zestawy pytań są prawidłowo archiwizowane;
- prawidłowo, zgodnie z art. 28 uptn są archiwizowane wszystkie dokumenty dotyczące przebiegu przeprowadzanego przez Marszałka egzaminu (dotyczy to także zaświadczeń o ukończeniu kursu);
- prawidłowo jest prowadzona kontrola podmiotów prowadzących kursy dla kierowców ADR. Pracownicy Marszałka planują przeprowadzanie kontroli a przeprowadzenie wszystkich 6 kontroli przewidywało sprawdzenie spełniania warunków wskazanych przez art. 54 ust 2 uptn. , przy czym dokonywana jest przede wszystkim kontrola prowadzenia zajęć na kursach. Podmioty są prawidłowo zawiadamiane o zamiarze przeprowadzenia kontroli, dokumentacja kontroli jest kompletna, całe postępowanie kontrolne prawidłowo udokumentowane;
- prawidłowo, funkcjonalnie (pod kątem terminowości i merytorycznym) jest kontrolowana sprawozdawczość podmiotów prowadzących kursy – w zakresie spełnienia wymagań art. 53 ust 1 pkt 4 i 5 uptn.;
- prawidłowo nakładane są kary na podmioty prowadzące kursy art. 108 uptn - w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli działalności podmiotów prowadzących kursy, w związku z art. 54 ust 2 uptn, jak również podczas kontroli funkcjonalnej w związku z bieżącym sprawdzeniem spełniania przez podmioty prowadzące kursy wymagań wskazanych w art. 53 ust 1 uptn. Dokumentacja w związku z nakładanymi karąmi jest kompletna – tj. informacje, wezwania, decyzje;

- prawidłowo prowadzone jest wpisywanie nowych podmiotów prowadzących kursy dla kierowców ADR w sytuacji złożenia wniosku o wpis do rejestru - zgodnie z art. 50, 52b upn oraz powiadamianie Dyrektora TDT o dokonaniu wpisu w rejestrze;
- prawidłowo stosowany jest art. 28 upn co oznacza, że Marszałek Województwa Śląskiego w Katowicach prawidłowo archiwizuje wszystkie dokumenty opisujące przebieg egzaminu dla kierowców ADR, w tym zestawy pytań egzaminacyjnych, jakich używano podczas egzaminów dla kierowców ADR przeprowadzonych, oraz zaświadczenia o ukończeniu odpowiedniego rodzaju kursu. Szczegółowo sprawdzana jest prawidłowość wydawania zaświadczeń o ukończeniu kursu przez podmioty prowadzące kursy;
- prawidłowo jest prowadzona weryfikacja dokumentacji wpływającej do Marszałka tj. informacje o rozpoczęciu kursu dla kierowców ADR, listy osób zgłoszonych na kurs, osób które ukończyły kurs itp. (wymagania art. 53 ust. 1 upn). Weryfikacja jest prowadzona w zunifikowany pisemny sposób zgodnie z ugruntowanymi w Referacie RT „Zasadami postępowania...” , poprzez sprawdzenie przez osobę odpowiedzialną wszystkich wymagań ustawy i rozporządzenia związanych z dokumentacją kursów i egzaminów oraz potwierdzenie (lub zaprzeczenie), że wszystkie wymagania przepisów zostały spełnione przez podmiot prowadzący kursy. Każdy z podmiotów prowadzących kursy musi wskazać którego dnia i o jakiej godzinie przeprowadzi ćwiczenia praktyczne dla zgłoszonej grupy kierowców, dostosowując harmonogram zajęć (przesłany wcześniej do Marszałka w trybie art. 53 ust. 1 pkt 1 upn) do rzeczywistej ilości osób zgłoszonych na kurs i przesyłając informację do Marszałka razem z listą osób rozpoczynających kurs (wymaganie art. 53 ust. 1 pkt 2 upn);
- prawidłowo dokonywane jest powoływanie komisji egzaminacyjnych – dokumenty powołania komisji są tak przygotowane, aby Marszałek miał pewność powołania do komisji osób spełniających kryteria wskazane w art. 21 upn.;
- weryfikacja warunków dopuszczenia kierowców do egzaminu jest wystarczająca - komisja egzaminacyjna sprawdza przed egzaminem wymagania w stosunku do osoby dopuszczanej do egzaminu wynikające z rozporządzenia egzaminu § 3 i 3a i przewodniczący komisji potwierdza to podpisem na „Formularzu zgłoszeniowym” kierowcy. „Formularze zgłoszeniowe” są kompletne i przyjęte przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej;
- protokoły z przeprowadzonych egzaminów i wszystkie protokoły spełniały wymagania art. 23 upn w zakresie wskazania danych kierowców którzy uzyskali pozytywny wynik z egzaminu;
- Marszałek prawidłowo prowadził formalną weryfikację czy dany kierowca, który uzyskał pozytywny wynik z egzaminu jest uprawniony do otrzymania zaświadczenia kierowcy ADR zgodnie z wymaganiami art. 20 ust 2 upn.;
- Marszałek Województwa Śląskiego w roku 2022 wydawał zaświadczenia kierowcy ADR zgodnie z art. 23 ust. 3 upn oraz zmianami ustawy w tym zakresie, zgodnie z wymaganym zakresem i terminem ważności, a wysyłka zaświadczeń d kierowców jest udokumentowana zwrotnymi poświadczeniami odbioru;
- poprawnie kontrolowano wnoszenie opłaty za wydanie zaświadczenia kierowcy ADR (oraz opłaty na CEPIK);
- poprawnie (zgodnie z art. 24 upn) wydawano wtórniki zaświadczenia kierowcy ADR (dotyczy to także pobierania opłat za wydane wtórniki zaświadczenia);
- poprawnie przekazywano dane kierowców i opłaty do funduszu CEPIK (art. 25 i 26 upn) a sprawozdawczość do Ministra Cyfryzacji wynikająca z przekazanych opłat jest poprawna;
- rejestry (art. 50/52 upn) i ewidencje wydanych zaświadczeń (art. 26 upn) prowadzone przez Marszałka wynikające z wymagań upn są prowadzone poprawnie;

- sprawozdanie przesyłane do Ministra Infrastruktury na podstawie art. 56 ust. 4 upn w roku 2022 przesłano w terminie, a dane sprawozdawcze są zgodne z podjętymi przez Marszałka działaniami (liczba podmiotów i kontroli, informacja o karach na podmioty prowadzące kursy).

Podsumowanie: należy ocenić, że tryb postępowania Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach w zakresie nadzoru nad podmiotami prowadzącymi kursy dla kierowców ADR, szkoleniem i egzaminowaniem kierowców ADR oraz wydawaniem zaświadczeń dla kierowców ADR jest rzetelny i prawidłowy.

Marszałek nie zatwierdził co prawda do stosowania kompleksowych, szczegółowych procedur postępowania w całym zakresie zadań związanych z przepisami ADR (jak wymagał Minister Infrastruktury), ale w przypadku większości zadań pracownicy odpowiedzialni za ich realizację postępują prawidłowo, zgodnie z przepisami, także na podstawie opracowanych własnych, wewnętrznych (spisanych) zasad.

Wobec powyższego można oczekiwać, że pracownicy Marszałka opracują, a Marszałek Województwa Śląskiego w krótkim czasie zatwierdzi szczegółowe procedury w zakresie nadzoru nad podmiotami prowadzącymi kursy dla kierowców ADR, szkoleniem i egzaminowaniem kierowców ADR oraz wydawaniem zaświadczeń dla kierowców ADR.

p.o.DYREKTOR

Krzysztof Bujalski